

השובר את הפועל פרק המישי עבודה זרה עה.

עין משפט
נר מצוה

קב"ד א ב ג ד מ"י פ"א
מחלכות מחלכות
אסורות הל"כ סמג לאוין
קמת טו"ש"ע י"ד ס"י קלה
סעף ז'
קב"ה ה ו ז ח"י פ"א
מהל' טומאת
אולבין הל' ח'
קב"ו ח מ"י פ"א מהל'
מחלכות אסורות
הלכה כד סמג לאוין קמת
טו"ש"ע י"ד ס"י קלה סעף
ז':
קב"ו ט מ"י שס ופ"א
מהל' טומאת אולבין
הלכה (טו) [ח] סמג שס
טו"ש"ע שס:
קב"ח י מ"י פ"א מהל'
מחלכות אסורות
הלכה כג סמג שס טו"ש"ע
שס סעף ז':
קב"ב כ מ"י שס טו"ש"ע
שס סעף ח':

איתמר בי רב משמיה דרב אמרי תרתי תלת ושמואל אמר
תלת ד'. פ"ה לשון ראשון רב אמר תרתי תלת
זרטיבתא תרתי אפר מים תלת זיבשתא מים אפר ומים ושמואל
אמר תלת ד' תלת זרטיבתא אפר מים ואפר ואע"פ שנותן מים
להעביר האפר מיא בתראי לא

קחשיב ד' זיבשתא מים ואפר מים
ואפר וכמו כן מיא בתראי לא קחשיב
צקורא מתנו הכי צפומצדיתא מתנו
רב אמר תלת וד' תלת זרטיבתא
אפר מים אפר ד' זיבשתא מים אפר
מים אפר ושמואל אמר ד' וד' ד'
זרטיבתא אפר מים אפר מים ה'
זיבשתא ולא פליגי רב ושמואל ליישנא
דפומצדיתא אללא דמר קחשיב מיא
בתראי כו' והקשה צקונטרס ליישנא
דקורא כיון דפליגי רב ושמואל לדרב
כג' צמד אפר בתרוייהו ולשמואל
זעינן תרי זימני אפר מאי שנא
דזרעב חשיב מיא בתראי וזדשמואל
לא חשיב מיא בתראי צשלמנא ליישנא
דפומצדיתא לא פליגי אללא צמיהשז
מיא בתראי לכך נראה לרש"י זעינן
אחר שפירש צצוי רב אמר תרתי
תלת פתרי זיבשתא מים ואפר תלת
זרטיבתא אפר מים אפר ושמואל
אמר תלת זרטיבתא כרב ד' זיבשתא
מים אפר מים אפר צפומצדיתא
מתנו רב אמר תלת זיבשתא מים
אפר מים ד' זרטיבתא אפר מים אפר
מים ושמואל אמר זרטיבתא כרב
מיא זיבשתא ולא פליגי קורא
ופומצדיתא וגם זה לא נראה דאם
כן הו"א סברתה הפוכה דרב ושמואל
שהרי רב מיקל זיבשתא יותר
מזרטיבתא ושמואל מיקל זרטיבתא
יותר מזיבשתא לכך נראה לר"י זעינן
אחר והכי פירושו רב אמר תרתי
תלת זיבשתא תרתי מים אפר
זרטיבתא תלת אפר מים אפר ושמואל
אמר תלת ד' תלת זיבשתא וד'
זרטיבתא שמואל צל להוסיף ולפרש
מיא בתראי זין זרטיבתא זין
זיבשתא צפומצדיתא מתנו רב
אמר תלת ארבע כפירוש ראשון

צקונטרס תלת זרטיבתא אפר מים אפר זיבשתא ד' מים
אפר מים אפר שמואל אמר ארבע חמש ארבע זרטיבתא וחמש
זיבשתא צל להוסיף ולפרש מיא בתראי בתרוייהו ולא פליגי
רב ושמואל זין ליישנא דקורא זין ליישנא דפומצדיתא אללא
דרב לא חשיב מיא בתראי ושמואל חשיב מיא בתראי:
דכיתנא

מ"י פ"א [טהרות פ"י מ"ח] עקלים השנויות כאן כגון [ט] ועקל בית הבד עשוין ממין
קופה מסורגת צמזמדה ו אחרי סחיטת הזיתים נותן הגפת צאותו עקל ומניח עליו [ט] ומכנידו להוליא המשקה הנשאר. הני גורגי
דארמאין כ"לד מנגבין. הדפין. הן העשוין כמין דלת ונותן על התפוח: פלונצין. טאטימא אשקופ"א שמכד צה הענבים
המתפריין לאוספן: והעדשים. היינו גת עצמה שקורין מיי"ט: זמין. צמים. ועל משנה זו יש לשמון [ט] שאין לריך אפר לגת
מדפשיט מניח ר' אבהו ולא אמרינן [ט] זו אינה משנה דקמני צה אדהא ומתניין דקמני דעמי יגובז שמע מניח קמו
צה רבנן בתראי ופשטי הלכתא כותמיה: העקלים של גלרים. שצטיס: ושל צלצון. קנבוס צלעי טפי וצעו יגובז צאפר ומים:
ושל שיפא. פיור"ר: ושל גמי. יונ"ק צלעי טובא: חרפי ופאלי. מגת לגת פעמים שהן יותר מיי"ב חדש [ט] דאפלי ופעמים שהן
פחות כגון חרפי: הכי גרקינן צתוספתא [ע"י פ"ט ה"ג] חולטן צרותיין או מולגן צמי זיסיס. דרך לבשל זיתים להיות רכיף להוליא שומן.
חולטין אשקלי"ר צלע"ו כמו לחלוט ולאשישה [פסחים דף ל"ו]: רודפין. ריבד"ש שטופין: וכמה. מניחן שס עונה ולקמן מפרש
כמה עונה: צקופוס ניסן ופארי. שהיום והלילה שוין או יום או לילה ותקופת תמוז וטבת שאין יום ולילה שוין חזי יום וחזי
לילה ד"צ שעות שלמות זעינן: רווקי. משמרת כמין שקין שנותנין צהן שמרים להוליא את יין: דמויא. של של אדם ולא
צלעי טובא: כיטנא. צלעי טפי מעמרא: חלפא. כוורת של צצטיס שממנין צהן יין: צחנלי דאורי. חבלים של צורי דקל:
דצבתא

רב אמר מים. תחלה והוא הדין שצריך אפר [ט] אחריה ורצה בר
צב חנה אמר צאפר תחלה וה"ה שצריך מים אחריהם: זרטיבתא. שיש
צה לתלוזת יין נותן אפר תחלה לשפסף עד שתהא נגובה ואחר
כך מים: זיבשתא. מים תחלה ואחר כך אפר ומשפסף: סרפי

תלת. זרטיבתא תרתי אפר ומים
זיבשתא תלת מים ואפר ומים: סלה
וד'. תלת זרטיבתא אפר ומים ואפר
ואע"פ שחור ונותן מים להעביר
האפר הנהו מים לא קא חשיב דלאו
לשום נגיבה אללא לנקותו מן האפר
וד' זיבשתא מים אפר ומים ואפר
ומים בתראי לא [ט] חשיבא. רב לא
זעי אפר אללא חדא זימנא ושמואל
זעי אפר תרי זימני זין זרטיבתא
זין זיבשתא: צפומצדיתא מסנו.
לרב תלת וד' כזפרישית ולשמואל
ד' זרטיבתא וה' זיבשתא דקחשיב
מיא בתראי: ולא פליגי. רב
ושמואל להאי ליישנא דפומצדיתא אללא
לרב לא חשיב מיא בתראי ושמואל
חשיב מיא בתראי. ואית דמפרשי ולא
פליגי [ט] ה"נ דקורא דפומצדיתא
אללא דקורא לא חשיב מיא בתראי
ודפומצדיתא חשיב להו אכל רב
ושמואל פליגי והכי פירושו דמלתא
תרתי תלת תרתי זיבשתא מים
ואפר תלת זרטיבתא אפר ומים ואפר
ושמואל אמר תלת זרטיבתא
כדקאמרת אכל זיבשתא ד' מים
ואפר מים ואפר דצכולהו זעינן אפר
תרי זימני וצפומצדיתא מתנו לרב
תלת וד' זיבשתא תלת מים ואפר
מים והיינו נמי דקורא אללא דהני
קא חשיב מיא בתראי וזרטיבתא
ד' אפר ומים אפר ומים ולשמואל
זרטיבתא ד' כדקאמרת אכל זיבשתא
ה' מים ואפר ומים ואפר ומים
זיבשתא נמי זעי תרי זימני אפר
ול"פ ה' הך דקורא ודפומצדיתא
כו' אכל רב ושמואל פליגי זיבשתא
זין דקורא זין דפומצדיתא דרב
לא זעי צה אפר אללא חד זימנא
ושמואל זעי תרי זימני לשון אבא
מורי מנוחתו כבוד והוא נראה זעיני.

והראשון לשון מורי וקשיא לי בגווה מכדי ליישנא דקורא רב ושמואל
מיפלג פליגי מאי שנא דזרעב חשיב מיא בתראי וזדשמואל לא חשיב
מיא בתראי לשמואל ד' וה' איבעי ליה למיתני צשלמנא לפומצדיתא
אע"ג דזרעב לא חשיב וזדשמואל חשיב יחא משוס דפלוגתמיהו
דרב ושמואל ליתא אללא צמיהשז מים בתראי אללא ליישנא דקורא
דקוף סוף פליגי קשיא לי: גורגי. עקלים וצלע"ו ריבד"ש וורכין
אותן כביבות התפוח שלא יתפירו הענבים מכובד הקורה. ורב האי פירש
קופה מסורגת צמזמדה ו אחרי סחיטת הזיתים נותן הגפת צאותו עקל ומניח עליו [ט] ומכנידו להוליא המשקה הנשאר. הני גורגי
דארמאין כ"לד מנגבין. הדפין. הן העשוין כמין דלת ונותן על התפוח: פלונצין. טאטימא אשקופ"א שמכד צה הענבים
המתפריין לאוספן: והעדשים. היינו גת עצמה שקורין מיי"ט: זמין. צמים. ועל משנה זו יש לשמון [ט] שאין לריך אפר לגת
מדפשיט מניח ר' אבהו ולא אמרינן [ט] זו אינה משנה דקמני צה אדהא ומתניין דקמני דעמי יגובז שמע מניח קמו
צה רבנן בתראי ופשטי הלכתא כותמיה: העקלים של גלרים. שצטיס: ושל צלצון. קנבוס צלעי טפי וצעו יגובז צאפר ומים:
ושל שיפא. פיור"ר: ושל גמי. יונ"ק צלעי טובא: חרפי ופאלי. מגת לגת פעמים שהן יותר מיי"ב חדש [ט] דאפלי ופעמים שהן
פחות כגון חרפי: הכי גרקינן צתוספתא [ע"י פ"ט ה"ג] חולטן צרותיין או מולגן צמי זיסיס. דרך לבשל זיתים להיות רכיף להוליא שומן.
חולטין אשקלי"ר צלע"ו כמו לחלוט ולאשישה [פסחים דף ל"ו]: רודפין. ריבד"ש שטופין: וכמה. מניחן שס עונה ולקמן מפרש
כמה עונה: צקופוס ניסן ופארי. שהיום והלילה שוין או יום או לילה ותקופת תמוז וטבת שאין יום ולילה שוין חזי יום וחזי
לילה ד"צ שעות שלמות זעינן: רווקי. משמרת כמין שקין שנותנין צהן שמרים להוליא את יין: דמויא. של של אדם ולא
צלעי טובא: כיטנא. צלעי טפי מעמרא: חלפא. כוורת של צצטיס שממנין צהן יין: צחנלי דאורי. חבלים של צורי דקל:
דצבתא

(א) צאפר. ע"י"ג. (ב) ע"י
מוס' דדה פה. ד"ה הדפין
(ג) כ"א גורגי. (ד) דההדף סה.
[מספ"ה ע"י פ"ט ה"ג] [סוף
מוספתא טהרות פ"א ע"ש
ועי' ג"רש פק"י מ"ח
דטהרות] (ה) [פ"י פסח
למשון זין עוף ע"ן צ"ד].
(ו) [פסחים ק"ג: יבמות ס"ג:
שפוטס י"ז: מ"ה ס"ג].
(ז) [ז"ל דמייט כ"ה צעור
עקל תלתא] (ח) [גפ"י
אחריהם. (ט) [ז"ל להי ליישנא].
(י) [שנת קמ"ד]. (יא) [עקל
בית הבד. פ"ל פנהדין
(כ"ו) ע"י"ג. (ל) [גרה"י:
מעשה מנה"ה]. (מ) ע"י
השגת מוס' על זה צנה סה.
ג"ה הדפין וכו'.

הגהות הב"ח

(א) ש"י ד"ה תלת וד'
וכי בתראי לא קא חשיב
רב: (ב) ד"ה ולא פליגי
וכי ולא פליגי הני דקורא:
(ג) ד"ה גורגי וכי ומתח
עלו קורה ומהדין:
(ד) ד"ה מדיחן וכי וכל
אמרינן ליה זו וכי זעני
יגובז ושמו"ע מניח דקמו
צה: (ה) ד"ה חרפי וכי
מיי"ב חדש כגון דאפלי:

לעזי רש"י

ירבוט"י [ירידות"א].
סורג המחזיק את הזיתים
תחת הקורה בבית-הבד.
אשקופ"א [אשקוב"א].
מטאטא.
מיי"ט. צקבה (חלק של
הגת. שבו מניחין את
הענבים).
פיו"ר [פיו"ל]. סוג של
קנה סוף.
יונ"ק. אגרון.
אשקלי"ר [אשקלדי"ר].
לחלוט.
ריבד"ש [ריבד"ש]. שטף
מים.

מוסף רש"י

גתו. לין. ובית בדיו.
לשמן (ד"ה סה). הדפין.
זכו הדלת שנותנין על
הלולבין והעדשין. זו היא
גת עצמה שהענבים
מנוסים שם. והלולבין.
היינו חופיא אשקופ"א
שמניקס צה את הגת [סס].
העקלים. רדו"ש. יש
מקומות שקורין את
התפוח על חלונס עקלים.
כגי [סס סה]. מנגבין.
שאים צולטין כל כך [סס].
חורפי ופאלי. לר"ש
פעמים שזן יותר מיי"ב
חדש פעמים שזן פחות
[סס]. ולא פליגי. ר'
חיא ורבה בר בר חנה
[סס].